

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/163/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713206274
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5713206274.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou v právnej veci navrhovateľa M. B., nar.XX.X.XXXX, bytom K. Č.. XX, právne zastúpeného JUDr. Danielom Malikom, advokátom so sídlom v Martine, Rázusova 4213/3 proti odporkyni M.. Q. B., P.. J., nar.X.X.XXXX, bytom K. Č.. XX, právne zastúpenej AK JUDr. Andrea Vladárová, s.r.o. so sídlom v Žiline, Dolný Val 11, za účasti maloletého M. B., nar.XX.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin v konaní o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému na čas po rozvode takto

rozhodol:

Manželstvo navrhovateľa M.. M. B., nar.XX.X.XXXX a odporkyne M.. Q. B., P.. J., nar.X.X.XXXX, posledne spoločne trvale bytom K. Č.. XX, uzavreté dňa XX.X.XXXX a zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Mesta Martin vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XXX, poradové číslo XXX s a r o z v á d z a.

O úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode súd rozhodol takto:

Maloletý M. B., nar.XX.X.XXXX s a z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec j e p o v i n n ý platiť na maloletého M. B., nar.XX.X.XXXX výživné vo výške 300,- Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, z toho bežné výživné 200,- Eur mesačne k rukám matky a 100,- Eur mesačne na tvorbu úspor na osobitný účet maloletého zriadený matkou vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a.

Súd u k l a d á matke povinnosť zriadiť maloletému osobitný účet na príjem časti výživného na tvorbu úspor a oznámiť písomne jeho číslo otcovi v lehote najneskôr do sedem dní od jeho zriadenia.

Na nakladanie s prostriedkami na osobitnom účte maloletého j e p o t r e b n ý súhlas súdu.

Styk otca s maloletým M. B. súd n e u p r a v u j e.

Žiaden z účastníkov nemá p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 23.4.2013 žiadal, aby súd manželstvo s Q. B. rozviedol, mal. M. zveril do jeho osobnej starostlivosti s tým, že je povinný ho zastupovať a spravovať jeho majetok, určiť matke povinnosť prispievať na výživu 200 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti

rozsudku ďalej vŕždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred k jeho rukám, styk neurčovať. Uviedol, že manželstvo bolo uzatvorené dňa XX.X.XXXX, u oboch účastníkov sa jedná o prvé manželstvo, posledné spoločné trvalé bydlisko je K. Č.. XX, z manželstva sa narodil syn M. dňa XX.X.XXXX. Manželstvo uzatvorili po niekoľkoročnej známosti, bolo vyústením vzájomnej náklonnosti a spočiatku bolo usporiadané. Problémy začali narastať postupne, občas sa vyskytovali krízy, ktoré sa obaja snažili prekonať a žiť usporiadaným manželským životom. Začiatkom vzájomného postupného odcudzenia bol rok 2004, kedy sa manželka za prácou presťahovala do Nemecka, kde začala pracovať na pozícii lekár a pracuje tam doteraz. Následne v roku 2005 sa k manželke presťahoval syn M., začal navštevovať základnú školu, na jeseň 2009 sa natrvalo vrátil na Slovensko, začal navštevovať Základnú školu v Blatnici, prestúpil na Základnú školu A. Dubčeka v Martine a od školského roka 2011/2012 sa stal študentom Gymnázia Sv. Františka z Assisi v Žiline. Pravidelne sa venuje hokeju za MŠHK Žilina.

V poslednej dobe asi troch rokov sa kríza v manželstve stupňovala čo do rozsahu a časovej intenzity. Dlhodobé vzájomné odlúčenie s tým, že manželka mala vlastný život v Nemecku, kde trávi väčšinu svojho času, vyústili k tomu, že kedy sú spolu - dva krát za mesiac, žijú už cca tri roky oddelene, každý spáva v osobitnej izbe a tým aj intímne spolu prestali žiť. Predpokladal, že krátkodobé odlúčenie prospeje ich vzťahu a nebude zbytočne zvyšovať napätie a nervozitu medzi nimi. Tieto ich snahy o udržanie manželstva neboli úspešné, nezhody sa neustále opakujú a prehlbujú. Prestali spolu fungovať ako rodina, žiť manželským životom a prestali spolu tráviť voľný čas. Stretávajú sa minimálne, iba v prípade krátkodobých víkendových pobytov na Slovensku, vzájomná komunikácia je iba v rovine nevyhnutnosti, vo väčšine len čo sa týka výchovy ich spoločného syna. V podstate sa spolu nezhodnú v žiadnych iných bežných veciach týkajúcich sa fungovania rodiny, chodu domácnosti s výnimkou výchovy syna. Manželstvo je v neustálom napätí, názory sa rozchádzajú vo všetkých oblastiach, neplní svoj účel, nežijú riadnym manželským životom, vzájomné vzťahy sú len v nevyhnutnej miere. Ich vzťahy sú tak vážne narušené a rozvrátené, že nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Výchova syna je vecou ich vzájomnej dohody. Je študentom Gymnázia v Žiline a spolu bývajú v rodinnom dome v Blatnici. Dochádzku do školy do Žiliny vykonávajú spoločne osobným automobilom, kde ja on pracuje. Počas celého obdobia, počas ktorého sa nachádza na Slovensku, t.j. od roku 2009 sa výlučne zväčša sám stará o výchovu ich syna a preto navrhuje, aby ho súd na čas po rozvode zveril do jeho výchovy a opater.

Počas manželstva hospodárili do určitého času spoločne, v posledných rokoch hospodária oddelene, on uhrádza všetky náklady na bývanie, nákupy oblečenia a potravín, výdavky syna. Manželka pracuje v Nemecku ako lekárka, jej čistý príjem je od 4.000 Eur do 5.000 Eur, on od júla 2012 pracuje ako riaditeľ Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Žiline, jeho mesačný pravidelný čistý príjem je v rozsahu cca 787 Eur.

V ich manželstve z dôvodu rozdielnosti pováh a názorov, dlhodobej odlúčenosti došlo k vzájomnému odcudzeniu. Súčasná situácia je taká, že je v jeho záujme a v záujme ich syna riešiť tento stav rozvodom a zosúladiť stav faktický so stavom právnym.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k návrhu osobne podanom dňa 28.6.2013 nesúhlasila s prejednaním bez nariadenia pojednávania a so zverením syna M. do osobnej starostlivosti otca s tým, dôvody bližšie uvedie na pojednávaní (čl. 41).

Navrhovateľ na pojednávaniach zotrval na rozvode manželstva a na dôvodoch, ktoré uviedol. V manželstve sa nič nezmenilo, je nefunkčné a nie je absolútne žiadny predpoklad jeho obnovenia. Netrval na zverení syna do jeho starostlivosti a navrhol striedavú osobnú starostlivosť, neskôr súhlasil do zverením do osobnej starostlivosti matky a určením výživného 100 Eur. Pracoval ako riaditeľ obvodného úradu, ktorý bol zrušený a zlúčený s krajským úradom, bolo mu ponúknuté miesto referenta, ktoré odmietol. Stavebnej firme sa nedarilo a aby sa mohol zamestnať v štátnej správe, firmu vedie jeho otec. Žije striedavo u rodičov v Martine alebo u priateľky v Kysuckom Novom Meste, ktorej prispieva formou nákupov. O syna sa stará od 4. triedy, potom ho matka zobrala v 7. triede do Nemecka na tri mesiace. Jej návrat spôsobil disharmóniu v ich vzťahu, v jeho celkovom správaní, ktoré je podmienené tým, že nie sú dané pravidlá. Syn býva v jeho dome, matka parazituje s ním, dáva mu mesačne minimálne 150 Eur, peniaze si požičiava od svojho otca. Predali ich spoločný majetok, všetky peniaze 100.000 Eur dal matke, nezobral si ani cent a ona je stále v jeho dome. Dôvodom prevodu bolo, že manželka prišla s tým, že potrebuje peniaze a nakoniec súhlasil, on od rodičov nechcel vyplatiť žiadnu sumu.

Právny zástupca v záverečnej reči uviedol, že v rámci celého dokazovania bolo jasne preukázané, že manželstvo neplní svoj spoločenský účel, vzťahy sú rozvrátené a je dôvod, aby ho súd rozviedol.

Odporca súhlasí so zverením mal. M. do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude spracovať jeho majetok. Výživné z hľadiska možností a schopností otca, jeho majetkovým pomerom navrhol určiť primerané, ktoré si predstavujú 100 Eur mesačne, pričom by mal súd prihliadnuť, že počas celého obdobia matka s maloletým bývali v rodinnom dome, ktorý výlučne patrí otcovi, čím sa podieľal na chode domácnosti. Tiež navrhol styk neupravovať, navrhovateľ nežiada náhradu od odporkyne čo sa týka súdneho poplatku a účastníkom nepriznať náhradu trov konania.

Odporkyňa pôvodne nesúhlasila s rozvodom, chcela dať ešte manželstvu šancu, ale nakoniec sa rozhodla neklásť prekážky. Vrátila sa kvôli synovi v apríli 2013 z Nemecka, kde pracovala a kde syn bol do konca roka 2009, boli tam od roku 2004, manžel za nimi dochádzal každé dva alebo tri mesiace, tiež potom viac chodievali oni do Blatnice. Situácia so synom bola zlá, manžel ho fyzicky napádal, bola kontaktovaná sociálnym úradom. Všetci

absolvovali sedenia u Mgr. Ďuríkovej, podarilo sa vyriešiť správanie syna, ktoré bolo nezvládnuteľné. Chodí na gymnázium, o školské záležitosti sa stará ona, všetko hradí, je v škole šťastný. Nesúhlasila so zverením syna do starostlivosti otca alebo do striedavej starostlivosti. Žiadala výživné 1.000 Eur, lebo nemá príjem a nebude môcť pracovať kvôli zraneniu, keď bola operovaná na pravé koleno vo Viedni, práceneschopenku nemá, lebo nie je na Slovensku poistená v žiadnej zdravotnej poisťovni. V decembri 2014 jej bola vyplatená suma 100.000 Eur od svokrovcov, časť 50.000 Eur vrátila matke a sestre a zo zostatku so synom žila, kúpila mu motorku, boli na autosalóne v Ženeve, syn má vysoké požiadavky. Založila si súkromnú ambulanciu, ktorú začala po rozsiahlej rekonštrukcii prevádzkovať v septembri 2014, priestory má prenajaté od Žilinského samosprávneho kraja. Nepodarilo sa jej uzatvoriť zmluvu so zdravotnou poisťovňou, je odkázaná na samoplatcov a nemá príjmy. V Nemecku zarábala 10.000 Eur mesačne, synovi obetovala celú kariéru a lekársku prax, čo bolo správne rozhodnutie, bez toho by skončil v nápravno-výchovnom ústave, kde ho chcel otec dať. Bude musieť vybrať úspory z dôchodkového poistenia v Nemecku, kde má cca 70.000 Eur. Manžel chce, aby sa odsťahovala z domu, hoci do neho investovala viac peňazí ako on a sľúbil jej, že polovicu prepíše na ňu. Nemá teraz príjmy, aby hradila nájom v prenajatom byte alebo dome.

V záverečnej reči sa vyjadrila k výške výživného, ktoré nezodpovedá schopnostiam manžela. Má široké možnosti nájdenia si práce, ponúkanú prácu za 700 Eur odmietol a jeho konanie bolo účelové, prácu si riadne nehľadá. Celý život sa starala a zarábala peniaze ona, nakúpila nehnuteľnosti, ktoré si chce ponechať, hoci sú prepísané na jeho rodičov, ale budú jeho. Musí sa odsťahovať z domu, do ktorého investovala viac ako on a nemá kam ísť. Poprosila súd, aby im umožnil zostať v dome na prechodný čas, kým sa zotaví zo zranenia, lebo po morálnej stránke investovala do domu všetky peniaze, ktoré zarobila. Právna zástupkyňa uviedla, že účastníci dospeli k zhode a navrhujú manželstvo rozviesť. Napriek dlhoročnej snahe odporkyne sa manželstvo nepodarilo zachrániť. V otázke úpravy práv a povinností k mal. M. v priebehu konania dospeli k zhode v otázke zverenia do osobnej starostlivosti matky. V otázke výživného k dohode nedošlo a matkou navrhované výživné 1.000 Eur je odôvodnené z hľadiska potrieb maloletého, ale i schopností a možností otca. Poukázala, že je 100%-tným vlastníkom obchodnej spoločnosti Juticom, v spoločnosti Detské sanatórium previedol bezodplatne svoj podiel. Spoločnosť má pravidelný príjem z platieb od zdravotných poisťovní. Dostal takú istú sumu ako odporkyňa z predaja nehnuteľností, nevie to však preukázať a pokiaľ nepožaduje finančné prostriedky z predaja, bezdôvodne sa vzdáva príjmu. Mal možnosť dosahovať príjem 740 Eur, ale ako sa sám vyjadril, nebolo to pre neho po finančnej stránke zaujímavé. Do konca roka 2014 výlučne sám poberal nájom z nehnuteľnosti na M. ulici v Martine 450 Eur, náklady si hradili nájomníci samostatne. Záverom sa vyjadrila k deklarovanej starostlivosti otca, ktorú žiada zohľadniť v rámci vyživovacej povinnosti. Z obsahu spisu je zrejmé, že má so synom mimoriadne narušené vzťahy, bol opakovane priestupkovo riešený, naposledy ho napadol na jar 2015. Má zato, že otec nad rámec výživného prispievať na jeho výchovu a opateru nebude. Matka s maloletým bude mať len odvodené právo bývania, ktoré im rozvodom zanikne. Ponechala na úvahu súdu či časť výživného určí otcovi platiť priamo k rukám matky a časť na sporiaci účet, kde budú peniaze zabezpečené pre prípad ďalšieho vzdelania. Poukázala na cudzojazyčnú vybavenosť otca, vzdelanie, skutočnosť že do uzavretia štátnozamestnaneckého pomeru dosahoval príjem 10.000 Eur, podľa vlastného vyjadrenia. V súčasnosti nič nebráni tomu, aby bol opätovne konateľom, lebo sa ho vzdal z dôvodu nového pracovného pomeru. Vzhľadom na vek maloletého, nenavrhol upraviť styk, aj z dôvodu narušených vzťahov. Rozhodnutie o trovách konania ponechala na úvahe súdu.

Kolízny opatrovník sa posledného pojednávania nezúčastnil, navrhol vo veci rozhodnúť na základe vykonaného dokazovania a v záujme mal. M..

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, odporkyne, ich právnych zástupcov a kolízneho opatrovníka (čl. 86-88, 108-112, 191-196, 293-299, 421-428, 553-559), oboznámil sa s návrhom, s vyjadrením odporkyne k návrhu, so správami kolízneho opatrovníka zo dňa 27.6.2013, 19.3.2014, 6.3.2015 a 6.5.2015 (čl. 93, 113, 253+292, 330), so správou psychologičky Mgr. Vantarovej, resp. Mgr. Ďuríkovej z referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 12.9.2013 a 19.8.2014 (čl. 94, 190), s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi účastníkov, s listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi a vyžiadanými súdom a so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 21P/9/2013 (návrh matky podaný na súd dňa 5.4.2013 o úpravu práv a povinností rodičov k mal. M. do rozvodu, konanie nie je právoplatne skončené - čl. 32-33). Takto vykonaným dokazovaním mal súd zistený a preukázaný nasledovný skutkový stav:

Účastníci uzavreli manželstvo dňa XX.X.XXXX, obaja sú slovenskej národnosti a slovenskej štátnej príslušnosti, u obidvoch ide o prvé manželstvo, z manželstva sa narodil syn M. dňa XX.X.XXXX, posledné spoločné bydlisko majú v K. Č.. XX. Z prvej správy psychologičky mal preukázané, že sa uskutočnili tri konzultácie, prvá s odporkyňou, druhá s maloletým a spoločná párová s manželmi. Ich postoj k rozvodu v čase konzultácií bol nejednotný, navrhovateľ súhlasil s rozvodom, so zverením syna so osobnej starostlivosti matke a ponechaním úpravy styku na rozhodnutí súdu. Odporkyňa bola nejednoznačná, v prípade rozvodu preferovala zverenie syn do jej starostlivosti. Mal. M. by v prípade rozvodu chcel byť zverený matke, s otcom sa chcel stretávať každý druhý víkend od soboty do nedele, v čase, keď to bude vyhovovať otcovi. Z druhej správy bolo preukázané, že individuálne konzultácie s matkou boli celkom štyri, s otcom dve, s maloletým jedna a jedna párová s manželmi, posledná bola s matkou 4.10.2013. V roku boli dve krátkodobé návštevy matky so zámerom poskytnutia informácií o chronológii stretnutí v roku 2013. Vzťahy medzi manželmi boli riešené aj na polícii a ako priestupok, tiež za lekárske ošetrenie otec mal. M. musel platiť zdravotnej poisťovni (čl. 119-125).

Navrhovateľ a otec je nezamestnaný, v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11.11.2013. Preukázal hľadanie zamestnania, napr. Kia Motors Slovakia Teplička nad Váhom, McRoy Slovakia, Kofola Rajecká Lesná, Ina Kysuce Kysucké Nové Mesto (čl. 76, 174-177). Poberal zo sociálnej poisťovne dávku v nezamestnanosti od 11.11.2013 na obdobie 6 mesiacov vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 29,8630 Eur, t.j. 447,95 Eur za 30 dní, keď mal preukázané doby poistenia v nezamestnanosti za posledné tri roky 606 dní v Juticom, s.r.o. a 273 dní u Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Žilina, kde bol od 7.7.2012 do 31.12.2012 zamestnaný ako riaditeľ a od 1.1.2013 do 30.9.2013 ako vedúci odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií s pôsobnosťou pre obvod Žilina tohto úradu, za obdobie júl až december 2012 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 807,64 Eur a 871,66 Eur za 10 mesiacov roka 2013. K skončeniu pracovného pomeru došlo dohodou v súvislosti s organizačnou zmenou v zmysle zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, keď boli zrušené obvodné úrady pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie a nesúhlasil s trvalým preložením do nového služobného úradu, kedy mal byť preložený do funkcie hlavný radca s pravidelným miestom vykonávania štátnej služby Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov (čl. 11-19, 34-35, 54-59, 72-73, 181-183). Je tiež jediným spoločníkom Juticom, s.r.o., Martin od 17.10.2003 a bol aj konateľom od 2.3.2010 do 15.7.2012, odvtedy je jeho otec T. M. B., spoločnosť sa zaoberá prevažne stavebnou činnosťou zabezpečovanou živnosťami. V roku 2012 bol súčet prevádzkových, finančných a mimoriadnych výnosov 54.946,21 Eur, súčet nákladov 40.263,01 Eur a základ dane 14.683,20 Eur, čo je v prepočte na mesiac 1.223,60 Eur; v roku 2013 boli výnosy 37.334,78 Eur, náklady 34.288,09, základ dane 3.046,69 Eur, čo je v prepočte na mesiac 253,89 Eur; v roku 2014 boli výnosy 24.527,97, náklady 24.321,85, základ dane 206,12 Eur (čl. 259-268, 290-291, 307-310, 342-382). Bol aj od 24.11.2004 do 17.10.2013 spoločníkom spoločne s odporkyňou a svojou matkou M. B. v Detské sanatórium, s.r.o., Martin, keď svoj obchodný podiel previedol na svoju matku bezodplatne v októbri 2013 (čl. 311-314, 398-399). Platí si mobilný telefón cca 60 Eur mesačne a poistenie v Amslico poisťovni.

Odporkyňa a matka dlhodobo, od roku 2004, žila a pracovala ako lekárka v Spolkovej republike Nemecko, naposledy ako zástupkyňa šeflekára Rehabilitačného ústavu na Weserland klinike Bad Seebach v meste Vlotho. Určitú dobu s ňou žil aj mal. M. až do konca roku 2009, navrhovateľ ich navštevoval, potom bol prevažne v starostlivosti otca, matka rodinu pravidelne týždenne navštevovala. Z dôvodu výchovných problémov s maloletým a záujmu starať sa o neho, skončila pracovný pomer k 31.10.2013, jej priemerný čistý príjem za 10 mesiacov roka 2013 bol 6.686,60 Eur (čl. 186-187). Potom nebola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na úrade práce, ani ako poberateľka dávky a

príspevkov v hmotnej núdzi, ani iných príspevkov, žila z úspor (čl. 89-91). Od októbra 2011 má licenciu vydanú Slovenskou lekárskou komorou v špecializovaných odboroch chirurgia a ortopédia. Je jediná spoločníčka a konateľka MEDI A-Z, s.r.o., Žilina od 3.12.2013, ktorá má povolené prevádzkovanie ambulancie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti - ortopédie s miestom prevádzkovania 9. Mája 438/15, Turčianske Teplice. Má prenajaté priestory od Žilinského samosprávneho kraja za nájom 177,93 Eur mesačne. Spoločnosť za rok 2014 vykázala stratu 8.894,69 Eur, súčet prevádzkových, finančných a mimoriadnych výnosov bol 0, súčet nákladov 8.894,69 Eur, v roku 2013 nevykazovala činnosť a ako konateľka nepoberala žiadnu odmenu (čl. 201-202, 207, 289, 315-316, 497-534, 544-546). Je tiež spoločníčka s M. B. v spoločnosti Detské sanatórium, s.r.o., Martin od 24.11.2004, v roku 2012 bol súčet prevádzkových, finančných a mimoriadnych výnosov 87.859,45 Eur, súčet nákladov 87.399,27 Eur a základ dane 460,18 Eur; v roku 2013 boli výnosy 93.288,09 Eur, náklady 88.746,94 Eur, základ dane 4.541,15 Eur, čo je v prepočte na mesiac 378,43 Eur; v roku 2014 výnosy 99.371,10 Eur, náklady 104.016,34 Eur, strata 4.645,24 Eur (čl. 287-288, 311-314, 439-496). Je aj konateľka od 24.3.2014 v Ekopyro, s.r.o., Žilina spoločne so svojou matkou M. K. J., ktorá je jediná spoločníčka. Na účet uvedenej spoločnosti bola poukázaná v decembri 2014 a vo februári 2015 T. M. B. Q. M. B. spolu suma 90.000 Eur a v hotovosti odporkyni vyplatené 10.000 Eur, spolu 100.000 Eur za predaj viacerých nehnuteľností, a to rodinného domu č.s. XX v k.ú. K. a pozemkov rôzneho druhu o výmere celkom XXXX m², ktoré nehnuteľnosti mali účastníci v BSM, boli zapísané na liste vlastníctva č. XXXX za kúpnu cenu 50.000 Eur, ďalej za predaj ďalšieho rodinného domu č.s. XXX v k.ú. M. a pozemku o výmere XX m², ktoré mali v BSM a boli zapísané na liste vlastníctva XXXX, pozemku o výmere XXX m² v spoločnom spoluvlastníckom podiele 1/3-ina, zapísanom na liste vlastníctva XXXX, pozemku o výmere XXX m² v spoluvlastníckom podiele odporkyne 1/6-ina, zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX za kúpnu cenu 50.000 Eur (čl. 332-335, 383-397, 403-404). Zúčastnila sa v júni 2014 v Nemecku kurzu manuálnej medicíny s poplatkom 410 Eur (136-138). Platí si mobilný telefón, spláca mesačne 62,97 Eur podporu Štátnemu fondu rozvoja bývania, ktorá bola poskytnutá vo výške 16.596,96 Eur v roku 1998 (čl. 130-132, 535-542).

Mal. M. je od septembra 2013 študentom Spojenej školy, 8-ročného Gymnázia Mikuláša Galandu v Turčianskych Tepliciach, aktuálne 2. ročníka, predtým bol študentom Gymnázia sv. Františka z Assisi v Žiline, kde prestúpil od 14.12.2012 do sekundy z Weser-Gymnasium Vlotho v Spolkovej republike Nemecko, kde mal povolené plniť povinnú školskú dochádzku rozhodnutím Základnej školy v Žiline, Rybie námestie 1 (čl. 20, 127). Stravuje sa v školskej jedálni nepravidelne, výdavok je v priemere od 25 Eur do 27 Eur, tiež sú výdavky na cestovné cca 100 Eur mesačne, ktoré tvorí cestovné autobusom z Blatnice do Karlovej, z Karlovej do Turčianskych Teplíc, priamy spoj ráno neexistuje, lístok stojí 0,50 Eur, tiež ho vozí matka autom z Blatnice do Mošoviec alebo až do Teplíc. Zvýšené výdavky má na začiatku školského roka na zakúpenie základných školských potrieb a pomôcok, v priebehu roka na ich dokupovanie, na zaplatenie triedneho fondu 20 Eur, aktuálne sa zakupovali pracovné zošity nemčiny a angličtiny cca 20 Eur. V priebehu roka boli výdavky na podujatia organizované školou, bol na 3-dňovej súťaži z fyziky v Tatrách s platbou za ubytovanie a stravu 50 Eur, na olympiáde z nemčiny v Žiline s výdavkom na dopravu a stravu cca 40 Eur, na exkurzii v Bratislave so zameraním na nemecký jazyk s platbou 100 Eur za ubytovanie a stravu, tiež boli v kine, v divadle, na koncerte. Matka mu zakúpila botasky na telocvik, prezuvky, športový úbor na telocvik za cca 200 Eur. Boli na lyžiarskom kurze v Jasenskej doline, kde mu matka zakúpila nové lyže a lyžiarky za cca 1.000 Eur, doprava a vleky cca 100 Eur (čl. 413-414). Chodí súkromne na doučovanie matematiky do Martina, kde ide o priateľskú službu do 30 Eur do 100 Eur za mesiac. Matka mu dobíja aj mobil od 20 Eur do 25 Eur. Vo voľnom čase sa dlhodobo venuje hokeju, vymenil už 4 kluby, aktuálne hrá za Prievidzu. Tiež sa venuje turistike, prírode, cyklistike, kde potrebuje nový bicykel, kupovala mu matka nové oblečenie, helmu, chrániče. Tiež mu kúpila motorku za 850 Eur pre zlé spojenie do školy, vodičák bol 250 Eur, poisťné 39 Eur, prihlásenie na polícii 66 Eur, benzín týždenne 25 Eur, helma 119 Eur.

V roku 2013 s ním boli výchovné problémy, ktoré boli riešené kolíznym opatrovníkom, tiež sa pre agresívne správanie, záškoláctvo a nedôslednosť podrobil na žiadosť matky kontrolnému psychologickému vyšetreniu v Súkromnom centre špeciálno-pedagogického poradenstva Žilina, predtým to bolo v máji 2012, chodil tam na psychoterapiu, bol 6 krát, tiež navštevoval Jarmilu Švédovú - poradenstvo a vzdelávanie, Divina, kde sa za sedenie platilo 15 Eur (čl. 129, 134, 146-153, 157-159, 161). Je z potvrdenia MUDr. Natálie Dragulovej, jeho detskej lekárky preukázané, že je dispenzarizovaný na kardiológii pre chlopňovú chybu srdca, na kontroly chodí raz za 2 roky, je stabilizovaný, dlhodobo na ortopédii pre neosifikujúci fibrom ľavej stehennej kosti, kontroly raz ročne, pre prejavy alergickej nádchy a spastických zápalov priedušiek dlhodobo užíva liek Aerius, podľa potreby aj iné lieky, celkovo

je bez výraznejších ťažkostí s občasnými gastroenterologickými ťažkosťami pre intoleranciu laktózy a niektorých druhov potravín. Musí dodržiavať špeciálnu stravu bezlaktózovú a bezfruktózovú, ktorá je finančne náročná vrátane mäsových výrobkov, sladkostí, nemôže jesť niektoré citrusové plody, paradajky. Používa na inhaláciu sprej do nosa Ventolin a pravidelne vitamín D na poruchu kostí (čl. 203).

Všetci spoločne bývali od návratu odporkyne v apríli 2013 v kompletne zrekonštruovanom rodinnom dome v K. Č.. XX, ktorý je výlučným vlastníctvom navrhovateľa, nadobudol ho kúpou a kúpna zmluva odkladovaná pod č. Z.. Navrhovateľ v poslednej dobe pre napätú a vyhrotenú situáciu, minimálne od septembra 2014 striedavo žije u svojich rodičov v Martine alebo u svojej priateľky v Kysuckom Novom Meste, ktorej prispieva formou nákupov (čl. 45-46). Mesačne výdavky sú za plyn 128 Eur, predtým 168 Eur, za elektrinu 31,50 Eur, predtým 41 Eur, za RTVS 4,64 Eur, za pevnú telefónnu linku cca 16 Eur, polročne vodné a stočné cca 30 Eur, predtým 40 Eur, ročne daň z nehnuteľnosti poplatok za komunálny odpad. Od októbra 2013 navrhovateľ platí elektrinu, plyn, satelit, internet, vodu, smeti, dovtedy to platila odporkyňa. Rodinný dom je poistený v Kooperatíva poisťovni typom Excelent, platba je polročne 106,78 Eur, poisťná suma domu 225.916 Eur a zariadenia domácnosti vrátane elektromotorov 10.008,90 Eur (čl. 81-85, 400-402,435-436). Podľa konštatovania odporkyne podstatná časť nákladov na rekonštrukciu išla z je zárobku, časť z úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania.

Účastníci nemajú inú vyživovaciu povinnosť.

Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas p rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

Podľa § 32 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Po zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení súd vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia, manželstvo účastníkov rozviedol, na čas po rozvode zveril mal. M. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, otcovi uložil povinnosť platiť výživné 300 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, z toho bežné výživné 200 Eur k rukám matky a 100 Eur na tvorbu úspor na osobitný účet maloletého zriadený matkou vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred, v súvislosti s tým uložil povinnosť matke zriadiť maloletému účet a styk otca s maloletým neupraviť. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov a skutočnosti, ktoré neboli sporné, o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia.

Súd rovnako ako účastníci dospel k presvedčeniu, že ich manželstvo je hlboko a trvalo rozvrátené, intímne nežijú už niekoľko rokov, rovnako niekoľko rokov navrhovateľ žil na Slovensku a odporkyňa v Nemecku, čo určite neprispelo k upevňovaniu ich vzťahu. Absentuje u nich vôľa obnoviť manželské spoluzitie, snahu o obnovenie vzdala aj odporkyňa, hoci sa pôvodne rozvádzať nechcela a chcela ich manželstvu dať ešte šancu. Navyše navrhovateľ už žije v novom vzťahu. Za daného stavu je v záujme všetkých, aby manželstvo bolo ukončené rozvodom, určite nie je na prospech účastníkov, ani mal. M.,

ich syna. Intenzita rozvratu je nezmeniteľná a nenapraviteľná, manželstvo neplní a ani nemôže plniť svoj účel a funkcie, ktoré by malo plniť, nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Pri rozhodovaní o osobnej starostlivosti súd vychádzal zo zhodného stanoviska obidvoch účastníkov, keď otec súhlasil so zverením mal. M. do osobnej starostlivosti matky. Zatiaľ žijú v rodinnom dome v K., kde má maloletý zabezpečené potrebné podmienky a v podstate sa o neho stará matka. Po rozvoze budú musieť rodičia spoločne riešiť otázku ďalšieho bývania vzhľadom, že otec trvá na ich odchode z domu, ktorý je jeho výlučným vlastníctvom. Uvedenú otázku nebude môcť ponechať len na matke, lebo je a stále bude jeho otcom a musí aj on vytvárať vhodné podmienky pre jeho výchovu, vzdelávanie a primeraný domov.

Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne rodičov a detí, keď rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by dieťaťu zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový všestranný fyzický, psychický a sociálny vývoj maloletého dieťaťa. Určené výživné 300 Eur, z toho bežné výživné 200 Eur a úspory 100 Eur zodpovedá tejto zásade, je primerané a optimálne k odôvodneným potrebám mal. M. a jeho platenie je nepochybne v možnostiach a schopnostiach otca. Matkou navrhované výživné 1.000 Eur nezodpovedá ani potrebám maloletého, ani možnostiam a schopnostiach povinného otca, nebolo možné akceptovať konštatovanie matky, že maloletý má vysoké požiadavky, ktoré je nutné zabezpečiť. Je potrebné, aby maloletý akceptoval vzniknuté a aktuálne pomery, najmä u matky, ktorá je teraz bez akéhokoľvek príjmu. Preukázala len minimum výdavkov na potreby maloletého, ale tu súd podporne vychádzal z rozhodovacej činnosti a zo všeobecne platných skutočností o cenách v spoločnosti a o ich vývoji. Zohľadnil individuálne odôvodnené potreby, ktoré sú dané jeho vekom 15 rokov, uspokojovaním bežných hmotných potrieb, ako sú strava, ošatenie, obutie, hygienické a kozmetické potreby, ktoré je potrebné priebežne dokupovať, lebo sa spotrebujú alebo opotrebojú. Tiež sú tu nie malé výdavky spojené so štúdiom na gymnáziu mimo miesta bydliska, i keď nie vzdialeného veľa kilometrov. Určite nebolo nutné v súvislosti s dochádzkou maloletému zakupovať nie lacnú motorku a financovať aj ďalšie výdavky s tým spojené. Môže stále dochádzať autobusom, aj keď to je komplikovanejšie, ale dá sa to zvládnuť. Tiež mu matka nemusela v súvislosti s lyžiarskym kurzom zakupovať výbavu v nie malej sume, nemuseli cestovať na autosalón do Ženevy, i keď to nepochybne chcel. Minimálne mesačné školské výdavky na stravu, na cestovanie, na rôzne poplatky a podujatia sú 80 Eur bez výdavkov na začiatku školského roka, na exkurzie, súťaže. Ďalej sú výdavky na záujmové aktivity, najmä na hokej, ktorému sa aktívne venuje a v čom ho podporuje najmä otec, neboli však žiadnym spôsobom preukázané. Zobral u maloletého do úvahy i to, že časť potrieb je krytá prídavkom na dieťa, ktorého poberanie musia rodičia doriešiť. Matka sa na jeho potrebách aktuálne podieľa a plní si vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou a zabezpečovaním každodenných potrieb, čo je postavené na roveň finančnému plneniu. Jej finančná situácia nie je priaznivá, lebo napriek zabezpečeniu vlastnej ambulancie zatiaľ nevykonáva odbornú činnosť a mala len výdavky, tiež po úraze a po následnej operácii musí podstúpiť ďalšiu liečbu a nemôže objektívne pracovať. Je však spoločníčka v jednej a konateľka v druhej obchodnej spoločnosti, ktoré majú pravidelné výnosy a v rámci nich ich má potom aj ona. Tiež nemusela napríklad peniaze za predaj nehnuteľností vracať svojej matke a sestre a ponechať si ich na financovanie bežných životných potrieb seba a maloletého.

Otec je už dlhšiu dobu bez príjmu z klasického pracovného pomeru, v ktorom síce skončil z objektívnych dôvodov, ale mal možnosť naďalej pracovať na inej pracovnej pozícii za viac ako 700 Eur čistej mzdy, ale prácu odmietol a tým sa vzdal pravidelného príjmu, tu možno súhlasiť s odporkyňou a jej právnou zástupkyňou. Preukázal síce hľadanie práce, ale tu podobne možno súhlasiť s ich názormi, že vzhľadom na dosiahnuté vzdelanie a jazykovú vybavenosť nevyvinul dostatočnú aktivitu na získanie práce. Nič mu nebránilo, aby sa po skončení štátnozamestnaneckého pomeru vrátil do funkcie konateľa vlastnej spoločnosti Juticom, kde predtým dosahoval vysoký príjem. Vzdal sa aj vyplatenia kúpnej ceny od svojich rodičov za predaj nehnuteľností v BSM koncom roka 2014 a v roku 2013 bezodplatne previedol svoj podiel v spoločnosti Detské sanatórium svojej matke. Možno teda konštatovať, že otec mal a stále má možnosti, aby jeho finančná situácia bola pozitívnejšia, mohol a môže to stále ovplyvniť svojim ďalším konaním. Jeho doterajším správaním nemôže trpieť jeho maloletý syn a preto bolo dôvodné určiť bežné výživné 300 Eur a rovnako ho zaviazat' aj tvorbou úspor vzhľadom na komplexné posúdenie jeho

možností, schopností a majetkových pomerov. Úspory bude môcť maloletý využiť so súhlasom súdu v budúcnosti, napríklad ak otec z objektívnych dôvodov nebude môcť platiť určené výživné alebo ich bude potrebovať maloletý na hradenie výdavkov ďalšej prípravy na budúce povolanie alebo zdravotnej starostlivosti.

Čo sa týka stretávania maloletého s otcom, súd vzhľadom na nie práve dobré vzťahy, na fyzické ataky otca voči mal. M. a s prihliadnutím na jeho vek, toto neupravil, zhodli sa na tom všetci účastníci. Urobil tak napriek tomu, že sa maloletý v priebehu konania vyjadril, že sa chce stretávať s otcom, želá si stretávania. Súd toto právo a povinnosť ponechal na dohodu rodičov a maloletého. Určite je stretávanie potrebné a v záujme maloletého, treba len ponechať bokom doterajšie problémy a začať odznovu, pritom možno použiť a vyhľadať i odbornú pomoc.

O náhrade trov konania účastníkov súd rozhodol podľa § 144 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod manželstva. Súd však môže priznať náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov. Navrhovateľ si neuplatnil náhradu trov konania, ani súdneho poplatku, navrhol, aby účastníkom trovy neboli priznané, odporkyňa ponechala rozhodnutie na úvahe súdu a preto súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, trojmo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 O.s.p.).